

Orkustofnun,
Bryndís Guðrún Robertsdóttir

Garðabær, 21. maí 2019
2019040044/42-0
TB, SBR
tb

Umsókn Kubbs ehf. um leyfi til töku á mól og sandi af hafsbotni í Polli í Skutulsfirði við Ísafjarðardjúp, umsögn

Vísað er til bréfs frá Orkustofnun, dags. 26. apríl sl., þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um umsókn Kubbs ehf. um leyfi til töku á 10.000 rúmmetrum af mól og sandi af hafsbotni í Skutulsfirði, Pollinum, við Ísafjarðardjúp.

Eins og kemur fram í gögnum málsins er efnistökusvæðið sem sótt eru fast við svæði á náttúruminjasrá nr. 317. *Fjörur í botni Skutulsfjarðar, Ísafjarðarkaupstað. (1) Fjörur í botni Skutulsfjarðar frá ósi Tunguár að vestan að syðri enda flugvallar á Skiþeyri að austan. (2) Viðáttumiklar, lífauðugar leirur, mikið fuglalíf.* Agnar Ingólfsson (1984) benti á mikilvægi svæðisins, bæði sem fæðuöflunarsvæði en einnig vegna þess að leirur af þessari stærð eru sjaldgæfar á svæðinu. Vistgerðin, leirur <https://ni.is/greinar/leirur>, er á lista Bernarsamningsins frá 2014 yfir vistgerðir sem þarfnast verndar. Leirur falla einnig undir 61. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd sem fjallar um sérstaka vernd vistkerfa, jarðminja o.fl. Það er því ljóst að gæta þarf sérstakrar varúðar ef heimila á efnistöku á svæðinu sem hugsanlega hefur áhrif á leirusvæðið. Dæling á efni og meðfylgjandi grugg getur haft áhrif á vistfræðilega ferla og lífríki í leirunni. Bein truflun vegna efnistöku getur einnig haft áhrif t.d. truflað fæðuatferli fugla. Í gögnum kemur fram að gengið er út frá því að botndýralíf sé fábreyttara utar í Pollinum en innar – byggt á skýrslu frá NAVE (2011) en þar voru sýni tekin á framkvæmdarsvæðinu en þau ekki greind eftir því sem fram kemur í skýrslunni. Því er óvarlegt að áætla nokkuð um botndýrafánu á framkvæmdarsvæðinu fyrr en þau sýni hafa verið greind.

Að mati Náttúrufræðistofnunar er varsamt að heimila efnistöku á þessu svæði án þess að það sé undir ströngu eftirliti bæði hvað varðar magn efnis og að áhrif efnistökkunnar verði vöktuð bæði m.t.t. leirunnar og lífríkis hennar en einnig m.t.t. strandrofs. Jaðar efnistökusvæðisins er nálægt fæðuöflunarsvæði fugla og svo virðist af gögnum málsins að óvíst sé hvað mikið sé af efni á svæðinu. Í tölvupósti til Orkustofnunar frá 20. júlí 2017 er efnistökusvæði sýnt og liggur það næst leirunum á milli 3,8 m og 9,4 m dýptarlínu. Siglingastofnun hefur lagt til að efnistaka fari aðallega fram á 10 m dýpi og ekki minna en 5 m dýpi og ekki farið dýpra en 2 m ofan í botn. Náttúrufræðistofnun leggur til að efnistaka verði ekki heimiluð innan 9,4 m dýptarlínu, aðeins

verði heimilað að taka 10.000 rúmmetra af efni, lífríki fjörunnar verði vaktað (áhrif gruggs, fuglalíf og líf í leirunni sjálfri) og strandrof verði einnig vaktað. Verði sjáanleg/mæld neikvæð áhrif á leiruna verði heimildir í starfsleyfi til að stöðva efnistöku.

Heimildir:

Agnar Ingólfsson 1984. Athuganir á fjörum Skutulsfjarðar og annarra fjarða við Ísafjarðardjúp. Unnið fyrir Ísafjarðarkaupstað. Líffræðistofnun Háskóla Íslands, Reykjavík. 7 bls.

Böðvar Þórisson, Cristian Callo og Þorleifur Eiríksson 2011. Botnsýnataka í botni Álfta- og Skutulsfjarðar 5. Apríl 2011. Náttúrustofa Vestfjarða, Bolungarvík. 4 bls.

Virðingarfyllst

Trausti Baldursson

forstöðumaður vistfræði- og ráðgjafardeildar

